

Ekonomikos struktūrų kaita ir prisitaikymas prie išorės šokų

Struktūriniai ekonomikos pokyčiai yra vienas svarbiausių ilgalaikės ekonominės raidos veiksnių Europos šalyse ir regionuose, nepriklausomai nuo jų ekonominio išsivystymo lygio. Ekonomikos gebėjimas persiorientuoti į sudėtingesnes, didesnę pridėtinę vertę kuriančias veiklas, prisitaikyti prie kintančių technologinių, ekonominių ir geopolitinių sąlygų bei efektyviai panaudoti turimus išteklius lemia ilgalaikio augimo, konkurencingumo ir ekonominio atsparumo perspektyvas.

Pastaraisiais dešimtmečiais ekonomikos struktūrų kaitą vis labiau lemia tiek įvairūs išorės šokai, tokie kaip COVID-19 pandemija, geopolitinės įtampos, kariniai konfliktai, ekonominės sankcijos, energetikos krizės ir globalių vertės grandinių pokyčiai, tiek ilgalaikės transformacinės jėgos, susijusios su technologine pažanga, dirbtiniu intelektu ir skaitmenizacija. Šie procesai kelia naujus iššūkius šalių ir regionų ekonominei raidai bei išryškina poreikį geriau suprasti, kokie veiksniai lemia ekonomikos gebėjimą prisitaikyti prie kintančios aplinkos, persiorientuoti į naujas veiklas ir užtikrinti tvarią ilgalaikę plėtrą.

Economic Structural Change and Adaptation to External Shocks

Structural economic change is one of the key drivers of long-term economic development across European countries and regions, regardless of their level of economic development. The ability of economies to diversify into more complex and higher value-added activities, adapt to changing technological, economic, and geopolitical conditions, and efficiently utilize available resources shapes their prospects for long-term growth, competitiveness, and economic resilience.

In recent decades, economic structural change has increasingly been driven both by various external shocks, such as the COVID-19 pandemic, geopolitical tensions, military conflicts, economic sanctions, energy crises, and changes in global value chains, and by long-term transformative forces associated with technological progress, artificial intelligence, and digitalization. These processes create new challenges for the economic development of countries and regions and highlight the need for a better understanding of the factors that determine the ability of economies to adapt to a changing environment, diversify into new activities, and ensure sustainable long-term development.